

Kommunledningsförvaltningen
Charlotte Bergdahl
0171-627249
charlotte.bergdahl@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Avgift vid ansökan godkännande fristående förskola

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 25 000 kronor för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola genom nyetablering.
2. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 15 000 kronor vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en förskoleenhet.
3. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 15 000 kronor vid ansökan om ägarbyte.
4. Kommunfullmäktiges införande av avgifter enligt punkt 1,2 och 3 gäller från och med den 19 oktober 2021.

Ärendet

Bakgrund

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit med ett förslag om att avgiftsbelägga ansökningar för nyetablering, utökning av befintlig verksamhet och ägarbyte av fristående förskolor. Den 1 januari 2019 trädde nya bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning i skollagen i kraft. Bestämmelserna innebär i korthet att en kommun i samband med ansökningar om att starta fristående förskolor är skyldig att göra en utökad prövning av ägar- och ledningskretsen bakom en ansökan.

Med de nya bestämmelserna är det även möjligt för en kommun att ta ut en avgift i samband med prövning om godkännande vid start av ny fristående förskola från och med 1 januari 2019. Detta då de nya bestämmelserna gällande ägar- och ledningsprövning innebär en mer omfattande handläggning än tidigare.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen är positiv till förslaget utifrån att de förslagna avgifterna motsvarar kostnaderna för att handlägga ansökningar om nyetablering, utökning av verksamheten och ägarbyte av fristående förskolor i och med nya bestämmelser.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till avgifter enligt punkt 1, 2 och 3 bedöms motsvara de direkta och indirekta kostnaderna för handläggning av ansökningarna.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Inga sociala och miljömässiga konsekvenser är identifierade.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2021-08-27

Protokoll UAN, daterad 2021-05-19

Daniel Nilsson
Tf ekonomichef
Enköpings kommun

Charlotte Bergdahl
Lokalstrateg
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Utbildningsförvaltningen, för kännedom

Paragraf 90

Ärendenummer UAN2021/195

Avgift vid ansökan godkännande fristående förskola

Beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar förslag till beslut 1-4 till kommunfullmäktige för beslut
2. Givet att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1-4 så träder det uppdaterade dokumentet "Riktlinjer för godkännande av fristående förskola", i kraft från beslutsdatum i Kommunfullmäktige, 2021-09-20, se bilaga 01.

Beskrivning av ärendet

Den 1 januari 2019 trädde nya bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning i skollagen i kraft. Bestämmelserna innebär i korthet att en kommun i samband med ansökningar om att starta fristående förskolor är skyldig att göra en utökad prövning av ägar- och ledningskretsen bakom en ansökan. De skärpta kraven innebär att den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövningen ska vara insatta i de lagar och regler som berör den verksamhet de bedriver. De skärpta kraven omfattar inte enskild pedagogisk omsorg.

Med de nya bestämmelserna är det även möjligt för en kommun att ta ut en avgift i samband med prövning om godkännande vid start av ny fristående förskola från och med 1 januari 2019. Detta då de nya bestämmelserna gällande ägar- och

ledningsprövning innebär en väsentligt mer omfattande handläggning än tidigare. Enligt Sveriges kommuners och landsting (SKL) cirkulär 18:41 kan viss ledning tas av de avgifter som Skolinspektionen tar ut för sin prövning av ansökningar avseende fristående skolor, vilket är 35 000 kr vid nyetablering av fristående skola och 25 000 kr för ansökan om utökning av befintligt godkännande. Avgiften ska dock spegla den egna kommunens kostnader för godkännande och utgå från självkostnadsprincipen och avgiften får inte tas ut retroaktivt från det att beslut om avgift fattas av kommunfullmäktige. Avgiften måste även utgå från likställighetsprincipen, vilket innebär att alla som ansöker om godkännande får betala samma avgift.

Förslag till avgift enligt punkt 1, 2 och 3 utgår från de direkta och indirekta kostnader som utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har vid godkännande om att starta en fristående förskola genom nyetablering, utökning av verksamheten samt ägarbyte.

Av förarbetena (prop. 2017/18:158 s. 49 f.) framgår att syftet med prövningen är att eftersträva seriösa ägare och att det därmed är rimligt att brott av förmögenhetsrättslig karaktär beaktas vid prövningen samt att även till exempel vålds- och sexualbrott bör kunna vägas in. Sammantaget ska dock en samlad bedömning göras av alla omständigheter i det enskilda fallet.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Lagstiftningens påverkan på förvaltningens handläggning genom de nya reglerna ställer stora krav på den prövning som kommunen ska göra av den ägar- och ledningskrets som ansöker om att starta en fristående verksamhet. Utbildningsförvaltningens uppfattning är att handläggningen för ärenden som innefattar prövning i enlighet med den nya lagstiftningen är omfattande och tidskrävande.

Den nya prövningen omfattar:

- sökandens insikt i gällande bestämmelser för planerad verksamhet
- sökandens ekonomiska förutsättningar att bedriva förskola i enlighet med gällande föreskrifter,
- sökandens förutsättningar i övrigt att bedriva förskola i enlighet med gällande föreskrifter, samt
- den enskildes lämplighet att bedriva förskola.

Det som ska beaktas när det gäller lämplighet är: sökandens vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse. I detta ryms exempelvis ekonomisk misskötsamhet hos någon av personerna i ägar- och ledningskretsen samt kontroll om någon av dessa gjort sig skyldig till ekonomisk brottslighet. Även annan typ av brottslighet, exempelvis vålds- och sexualbrott, kan ha relevans i prövningen av lämpligheten. Gällande den personliga lämpligheten är det tillräckligt att en person inom ägar- och ledningskretsen inte uppfyller kravet på lämplighet för att ett godkännande inte ska beviljas. En bedömning görs alltid utifrån omständigheterna i det enskilda fallet

Den utökade prövningen innebär således att kommunen kommer att behöva inhämta uppgifter från bland annat Skatteverket och Kronofogdemyndigheten samt utdrag från belastningsregistret från Polismyndigheten. Även uppgifter om tidigare sanktioner kommer att kunna utgöra underlag vid bedömningen av en ansökan om godkännande eller förändring av verksamheten. Exempelvis kan detta omfatta

vitesförelägganden eller återkallelser inom ramen för utbildningsförvaltningens tillsyn samt uppgifter från andra tillsynsmyndigheter.

Att avgiftsbelägga ansökningar om godkännande samt ansökningar om förändringar i befintlig verksamhet skulle kunna uppfattas som att kommunen försöker styra bort fristående aktörer till förmån för kommunala alternativ. Enligt utbildningsförvaltningen är tillsynsmyndigheternas säkerställande av likvärdig förskola och fritidshem med god kvalitet en grundläggande förutsättning för lika konkurrensvillkor för enskilda och kommunala förskolor. När lagstiftningen nu innebär mer omfattande prövningar av sökanden är det rimligt att de sökande står för prövningskostnaden som en del i säkerställandet av fortsatt god kvalitet och därmed lika konkurrensvillkor för enskilda och kommunala förskolor.

Av förarbetena (prop. 2017/18:158 s. 49 f.) framgår att syftet med prövningen är att eftersträva seriösa ägare och att det därmed är rimligt att brott av förmögenhetsrättslig karaktär beaktas vid prövningen samt att även till exempel vålds- och sexualbrott bör kunna vägas in. Sammantaget ska dock en samlad bedömning göras av alla omständigheter i det enskilda fallet.

Bilagor/Beslutsunderlag:

Bilaga_01- Riktlinjer för godkännande av fristående förskola_2021-09-21

Bilaga_02_Riktlinjer med revideringar

Bilaga_03_Riktlinjer för godkännande av fristående förskola_innan rev

Bilaga_04- Cirkulär 18041

Utbildningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 25 000 kronor för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola genom nyetablering.
2. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 15 000 kronor vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en förskoleenhet.
3. Kommunfullmäktige godkänner förslag till avgift om 15 000 kronor vid ansökan om ägarbyte
4. Kommunfullmäktiges införande av avgifter enligt punkt 1,2 och 3 gäller från och med den 1 oktober 2021

Utbildningsförvaltningens förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar förslag till beslut 1-4 till kommunfullmäktige för beslut

2. Givet att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1-4 så träder det uppdaterade dokumentet "Riktlinjer för godkännande av fristående förskola", i kraft från beslutsdatum 2021-09-20, se bilaga 01.

Utskottets beredning

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott har berett ärendet den 5 maj 2021.

Utskottets förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar förslag till beslut 1-4 till kommunfullmäktige för beslut
2. Givet att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1-4 så träder det uppdaterade dokumentet "Riktlinjer för godkännande av fristående förskola", i kraft från beslutsdatum 2021-09-20, se bilaga 01.

Yrkanden

Solweig Eklund (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till:
Kommunfullmäktige, för hantering
Kommunstyrelsen, för hantering